

פרשת וירא

נושא השבוע: שמחה

נושא השבוע

דבריה של שרה "צחוק עשה לי אלוהים כל השומע יצחק ליי" הם למעשה מדרש לשם יצחק. גם בתגובה לבשורה מופיע השורש צ.ח.ק. – "ותצחק שרה בקרבה לאמור: אחרי בלתי היתה לי עדנה! ואדוני זקן!" וכן בדברי אברהם: "ויפול אברהם על פניו ויצחק ויאמר בלבו: הלבן מאה שנה יוולד ואם שרה הבת תשעים שנה תלד!" אולם בעוד שבפסוקים אלו יש בצחוק משום חוסר אמונה, המילים "יצחק ליי" פירושו – יצחק וישמח אתי מתוך התפעלות של תמיחה: "מי מלל לאברהם, היניקה בנים שרה!"

פסוקים מומלצים לקריאה: פרק כ"א פסוקים א'-ח'.

מה בפרשה

- **ביקור שלושת האנשים אצל אברהם** - מבשרים על כך שיולד לו בן.
- **הפיכת סדום ועמורה** - ה' מודיע לאברהם על כוונתו לכלות את הערים. אברהם מבקש לרחם על המקום אם ימצאו שם צדיקים אולם מהתנהגות אנשי סדום כלפיהם מגלים המלאכים שלוט הוא הצדיק היחידי ולכן מצווים עליו לצאת והופכים את הערים. אשת לוט שלא נשמעה לאזהרת המלאכים הופכת לנציב מלח.
- **לוט ובנותיו במערה** - לוט ובנותיו מסתתרים במערה והבנות שוכבות עם אביהן. נולדים מואב ועמון.
- **"וגם אמנה אחותי בת אבי"** - מקרה שארע לאברהם ושרה בהיותם בגרר.
- **לידת יצחק** - שרה יולדת לעת זקנותה וההבטחה מתקיימת.
- **גירוש הגר וישמעאל** - על פי דרישתה של שרה.
- **עקידת יצחק** - אברהם מצווה לקחת את יצחק להר המוריה ולעקוד אותו, בסופו של דבר נעקד האיל במקומו.

נושאים לשיחה

ניתן לשוחח עם התלמידים על השאלה שמעלה צפנת במכתבה 'מה משמח אותם?' ולהמשיך ולשאול מדוע? ובכלל, מה היא שמחה? למה היא מובילה? ניתן לשוחח על מושגים שונים הקשורים לשמחה: צחוק, אושר, וכו'. מעניין לברר עם התלמידים האם מילים אלו לדעתם נרדפות למילה 'שמחה'? מה למשל ההבדל בין להיות שמח ומאושר? האם תמיד מי שצחק הוא מאושר? כיצד מתנהג אדם מאושר? נושא נוסף עליו ניתן לשוחח הוא מצוות השמחה הקיימת בחג סוכות "ושמחת בחגך והיית אך שמח" מעניין לשאול את התלמידים האם לדעתם אפשר לצוות על מישהו להיות שמח? מה המטרה בציווי כזה? ניתן לכוון את התלמידים להתייחס לציווי כאל **אמצעי** המוביל את האדם לעשות דברים שישמחו אותו, כמובן שאם אדם יציית להוראה זו הוא יחנה בחג ויאהב אותו, וזו כפי הנראה מטרתו העיקרית של ציווי כזה.

מ

מדרש זה הוא לכאורה פשוט ועוסק בציון עובדה אחת: בואו של יצחק לעולם הביא שמחה ואושר לכל היקום. במדרש מופיע היקום באמצעות זוגות של חלקין: גם השמים וגם הארץ, גם החמה וגם הלבנה, כך שמעבר לחלקים המצויינים מתקבלת תחושה של כוליות - השמחה והאושר משותפים לכולם.

ד

כוליות זו מובילה אותנו לשאלה לגבי מהות השמחה; מה יחודו של יצחק שבואו לעולם יצר תחושת אושר ושמחה כה מוחלטת ומושלמת? בעיון נוסף במדרש בולט השם **יצחק** – בו מופיע השורש צ.ח.ק. מה שמזכיר לנו את האירועים טרום לידתו

ר

שהביאו לשמו. אמנם הצחוק של שרה לא היה צחוק של שמחה, אלא צחוק של אי-אימון, אולם דווקא אי-אימון זה, מדגיש לנו את הייחוד שבלידתו של יצחק ואת העובדה כי מעבר לייחודו של יצחק כאדם פרטי, עצם לידתו היוותה ציון דרך; יצחק

ש

הנולד מהווה יורש בעצמו אך יותר מכך, הוא מהווה **סמל** להמשכיות ולקיומה של ההבטחה בדבר שושלת לאברהם וקיומו כעם. התגשמות ההבטחה מחזקת את הקשר בין האל לאדם – קשר שהוא למעשה מהותו של העולם. כאן למעשה נסגר המעגל, כעת אנו יכולים להבין מדוע היקום כולו שמח בלידתו של יצחק, שכן הקשר המהותי בזכותו קיים העולם יצא אל הפועל! חלקי היקום השונים יכולים "לנשום לרווחה" המשכם מבוסס ומובטח.

פ.ע.י.ל.ו.ת. נ.ו.ס.פ.ח

המורה תכין לוחות בינגו בהם מופיעים המושגים הבאים: **שמחה, אושר, גיל, בדיחה, חיוך, חגיגה, צחוק, שירה, משתה, רון, עליזות, ששון, רינה, חניגה, מסיבה, הילולה**. ניתן להוסיף מושגים נוספים הקשורים לשמחה. ניתן לחלק את הכיתה לקבוצות, כל קבוצה מקבלת 3 מושגים, (ניתן לתת לשתי קבוצות את אותו המושג). כל קבוצה צריכה לכתוב חידה לכל מושג שקיבלה, יש לכוון את התלמידים להקפיד כי החידה תתאים רק לאותו מושג! המורה תחלק לתלמידים כרטיסיות עליהם יכתבו את החידות. בסיום הכתיבה תאסוף המורה את החידות וכאשר היא תקריא אותן כל תלמיד יחפש את המילה המתאימה לחידה בלוח הבינגו שלו. לוחות הבינגו יכולים להיות אישיים או קבוצתיים.